

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

ເຖິງ ៥៦ ຕອນທີ ៦១

ຮາຊກົຈຈານຸບເກມາ

៣០ ເມສຍນ ២៥៩៤

พระราชนັດລູ້ຕັ້ງ

ພ.ສ. ២៥៩៤

ກົມືພລວດຄຸລຍເດັບ ປ.ຮ.

ໃຫ້ໄວ ປະ ວັນທີ ២២ ເມສຍນ ພ.ສ. ២៥៩៤

ເປັນບັທ ៣៤ ໃນຮ່າກາລບັ້ງຈຸບັນ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาກົມືພລວດຄຸລຍເດັບ ມີພະບານ
ຮາຊໂອກາຣໂນໂປຣເກລ້າ ໃຫ້ປະກາສວ່າ

ໂດຍທີ່ເປັນການສົມຄວງປັບປຸງກຸ່ມາຍວ່າດ້ວຍຮັງ

ຈຶ່ງທຽງພະກຸານາໂປຣເກລ້າ ໃຫ້ຕາມພະຈານນັ້ນຢູ່ຕົ້ນນິ້ວໂດຍ
ກຳແນະນຳແລະຍືນຍອມຂອງສການທີ່ນັ້ນຢູ່ຕົ້ນແກ່ໜີ້ທີ່
ດັ່ງຕໍ່ຕ່ອນໄປໆ

ມາດຕາ ១ ພຣະຣາංນັ້ນຢູ່ຕົ້ນເຮັດວຽກວ່າ “ພຣະຣາංນັ້ນຢູ່ຕົ້ນ ພ.ສ.
២៥៩៤”

ມາດຕາ ២ ພຣະຣາංນັ້ນຢູ່ຕົ້ນໃຫ້ໃຊ້ບັນດັບຕັ້ງແຕ່ວັນຄັດຈາກວັນປະກາດ
ໃນຮາຊກົຈຈານຸບເກມາເບັນຕົ້ນໄປ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติชง พุทธศักราช ๒๔๗๕

(๒) พระราชบัญญัติชง (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐

(๓) พระราชบัญญัติชง (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๓

(๔) พระราชบัญญัติชง (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๕

บรรดาภูมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วใน
พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้
พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และ^๔
ให้มีอำนาจขอออกกฎหมายเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้^๔

กฎกระทรวงนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้
บังคับได้

หมวด ๑

ธงที่มีความหมายถึงประเทศไทยและชาติไทย

มาตรา ๕ ธงที่มีความหมายถึงประเทศไทยและชาติไทย ได้แก่

(๑) ธงชาติ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๖ ส่วน ยาว ๔ ส่วน ด้านกว้างแบ่งเป็น ๕ แถบตลอดความยาวของผืนชง ตรงกลาง เป็นแถบสี่เหลี่ยมแก่ กว้าง ๒ ส่วน ต่อจากแถบสี่เหลี่ยมแก่ออกไปทั้งสอง ข้างเป็นแถบสี่เหลี่ยมกว้างข้างละ ๑ ส่วน ต่อจากแถบสี่เหลี่ยมออกไปทั้งสองข้าง เป็นแถบสี่เหลี่ยมกว้างข้างละ ๑ ส่วน ธงชาตินี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ธงไตรรงค์”

(๒) ทรงทราบว่า มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ทรงกลางของผืนธงมีด้วงกลมสี่เหลี่ยม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๔ นิ้ว ๖ ส่วน ของความกว้างของผืนธง โดยให้ขอบของด้วงกล้มขาดขอบแทนสี่เหลี่ยมของผืนธง ภายในด้วงกล้มมีรูปช้างเผือกทรงเครื่องยันแทนหน้าเข้าหาเสารชงหรือค้างคาว

หมวด ๒

ธงพระอิสริยยศ

มาตรา ๖ ทรงสำหรับองค์พระมหาภัตติฯ ได้แก่

(๑) ธงพระราชทานใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นธงสี่เหลี่ยม มีรูปครุฑพ้าห์สี่เหลี่ยมอยู่ทรงกลาง

(๒) ธงมหาราชชน้อย แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนบน มีลักษณะและสี่ย่างเดียวกับธงมหาราชใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสี่ข้างแปลงเป็นรูปช้างเผือก โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนตน ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแข้งแข้ง ลึก ๑ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธง เป็น ๔ เท่าของความกว้างของตอนตน ทรงถักก้านแทนธงมหาราชใหญ่ หมายความว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดการยิงสลุตถวายคำน้ำ

มาตรา ๗ ทรงสำหรับองค์สมเด็จพระราชนี ได้แก่

(๑) ธงราชชนีใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พนังสี่เหลี่ยม ตอนตน ๒ ใน ๓ ส่วนของความยาวของ

พนังเขมื่อนหงมหาราชใหญ่ ตอนปลายตัวเป็นแกรูปหางนกแข้งแซว ลักษณะเดียวกันนี้ใน ๑ ส่วนของความยาวของผนัง

(๑) ทรงราชนีน้อย มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับชั้นราชน้อย เว็บแต่หายต่อเป็นสีแดง ทรงถ้าหากนแนงทรงราชนีใหญ่ หมายความว่า ทรงพระกรุโภปรดเกล้าฯ ให้การยิงสลุตถวายคำนับ

มาตรฐาน ๘ ทรงสำหรับองค์สมเด็จพระบรมราชชนนี ได้แก่

(๑) ทรงบรรหารวงศ์ใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๑ ส่วน พนังสี่เหลี่อง ปลายทรงตัวเป็นแกรูปหางนกแข้งแซว ลักษณะเดียวกันนี้ใน ๑ ส่วนของความยาวของผนัง ทั้งสองฝั่งติดกัน ๒ ใน ๑ ส่วนของผนัง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสลีขบ มีขนาดกว้างยาว ครึ่งหนึ่งของความกว้างของผนัง ภายในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสลีขบมีรูป มงกุฎหัวตีบราชนารีประดิษฐานบนพานแวนพ้า ๒ ชั้นเห็นอีก ๒ ชั้นเห็นอีก ๒ ชั้นเห็นอีก ๒ ชั้น อยู่สองข้าง รูปเหลี่ยมนี้เป็นสี่เหลี่องเข้ม

(๒) ทรงบรรหารวงศ์น้อย แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับตอนต้นของทรงบรรหารวงศ์ใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีแดง แปลงเป็นรูปทรงยาวเรียว โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายทรงตัวเป็นแกรูปหางนกแข้งแซว ลักษณะเดียวกันนี้ใน ๘ ส่วนของความยาวของผนัง ความยาวของผนังเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ทรงถ้าหากนแนงทรงบรรหารวงศ์ใหญ่ หมายความว่า โปรดเกล้าฯ ให้การยิงสลุตถวายคำนับ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๑๗

ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

มาตรา ๕ ชงสำหรับองค์สมเด็จพระยุพราช ได้แก่

(๑) ชงเยาวราชใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พนัง
มีสองสี รอบนอกสีขาว รอบในสีเหลืองกว้างยาวครึ่งหนึ่งของรอบนอก
มีรูปครุฑพ้าห์สีแดงอยู่ตรงกลาง

(๒) ชงเยาวราชน้อย แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอน
ต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับชงเยาวราชใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐
เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีขาวเปล่งเป็นรูปชงยาวเรียว
โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนตน ปลายทางตัดเป็นแกรุปหางนก
แข้งแซวลึก ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผนัง ความยาวของผนัง
เป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนตน ชงน้ำชาขันแทนชงเยาวราชใหญ่
หมายความว่าไปรดเกล้าฯ ให้ด้วยการยิงสลุตถวายคำนับ

มาตรา ๑๐ ชงสำหรับองค์พระวชิราญาแห่งสมเด็จพระยุพราช
ได้แก่

(๑) ชงเยาวราชใหญ่ฝ่ายใน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๑ ส่วน ตอนตน ๒ ใน ๗ ส่วนของความยาวของผนัง
เหมือนชงเยาวราชใหญ่ ตอนปลายเป็นสีขาวตัดเป็นแกรุปหางนกแข้ง
แซวลึก ๑ ใน ๑ ส่วนของความยาวของผนัง

(๒) ชงเยาวราชน้อยฝ่ายใน มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับชง
เยาวราชน้อย เว้นแต่ชายต่อเป็นสีแดง ชงน้ำชาขันแทนชงเยาวราชใหญ่
ฝ่ายใน หมายความว่า ไปรดให้ด้วยการยิงสลุตถวายคำนับ

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๖๑

ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ เมษายน ๒๕๒๔

มาตรา ๑๑ ทรงสำหรับองค์พระราชทูรส สมเด็จพระเจ้าพยาธิราช
หรือสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ แห่งพระมหากรุณาธิคุณทุกรัชกาล ได้แก่

(๑) ทรงราชวงศ์ใหญ่ผ้ายาน้ำ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส
พนังสี่ข้าง มีดวงกลมสี่เหลี่อง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาวครึ่งหนึ่งของ
ความกว้างของผนังทรงอยู่ตรงกลางของผนัง ภายในดวงกลมมีรูปครุฑพ่าห์
สีแดง

(๒) ทรงราชวงศ์น้อยผ้ายาน้ำ แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน
ตอนบนมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับทรงราชวงศ์ใหญ่ผ้ายาน้ำ แต่กว้างไม่
เกิน ๖๐ เซนติเมตรตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีขาวแปลงเป็นรูปทรง
ยาวยเรียว โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนบน ปลายรองตัดเป็น^๔
แฉกรูปหางนกแข้งแซวลึก ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผนัง ความ
ยาวของผนังเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนบน ทรงถ้าชักขันแทน
ทรงราชวงศ์ใหญ่ผ้ายาน้ำ หมายความว่า โปรดให้การยิงสลุตถวายคำนับ

มาตรา ๑๒ ทรงสำหรับองค์พระราชนิศาดา สมเด็จพระเจ้าพนangราช
หรือสมเด็จพระเจ้าน้องนางยาเธอ แห่งพระมหากรุณาธิคุณทุกรัชกาล ได้แก่

(๑) ทรงราชวงศ์ใหญ่ผ้ายain ใน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๗ ส่วน ตอนบน ๒ ใน ๗ ส่วนของความยาวของผนัง
เช่นเดียวกับทรงราชวงศ์ใหญ่ผ้ายาน้ำ ตอนปลายเป็นสี่เหลี่ยมตัดเป็นแฉกรูปหาง
นกแข้งแซวลึก ๑ ใน ๗ ส่วนของความยาวของผนัง

(๒) ทรงราชวงศ์น้อยผ้ายain ใน มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับทรงราช
วงศ์น้อยผ้ายาน้ำ เว้นแต่ชายต่อเป็นสีแดง ทรงถ้าชักขันแทนทรงราชวงศ์
ใหญ่ผ้ายain หมายความว่า โปรดให้การยิงสลุตถวายคำนับ

ໜົວດີ ۲

ចងក្រារ

มาตรา ๑๙ ชงทหาร ได้แก่

(๙) ลงชี้แจงถิ่นพล เป็นชงประจำหน่วยทหารที่ได้รับพระราชทาน
มี ๑ ชนิด คือ ลงชี้แจงถิ่นพลของทหารบก ลงชี้แจงถิ่นพลของทหารเรือ
และลงชี้แจงถิ่นพลของทหารอากาศ

(๒) ชั่งราชการทหาร มี๔ ชนิด คือ ชั่งน้ำน ชั่งประจำกองทัพบก
ชั่งประจำกองทัพเรือ และชั่งประจำกองทัพอากาศ

(๗) ชงແສຕງຍຄ ຕຳແໜ່ງ ແລະ ມານວິທາການ

มาตรา ๔ ราชบัณฑิตมูลของทหารบก มีลักษณะอย่างเดียวกับ
ราชบัตร แต่เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดกว้างด้านละ ๑๐ เซนติเมตร
ตรงกลางของผนังมีณาโน้มทหารบกและมีช่องหน่วยทารสีแดงขอบริม
สี่เหลี่อง เป็นแก้วโถงโอบใต้อุณาโน้มทหารบก ผนังบนด้านที่ด้าน
คันธงมีรูปพระมหา מג夔ยและเลขหมายประจำรัชกาลของพระมหาภักตริย์
ทพระราชาท่านเป็นตัวเลขไทยสี่เหลี่อง ภายใต้พระมหา מג夔ยพระปรมາ-
ภัยร้อยสีแดงขอบริมสี่เหลี่องรัศมีพิมพ์ ขอบด้านที่ด้านคันธงมี
เกลียวเชือกสีแดงล้อมด้วยอ่อนนุ่มแบบจีบสี่เหลี่อง กว้าง ๒ เซนติเมตร

หน่วยทหารม้าเดือกรักษาพระองค์ซึ่งมีชัยเฉลิมพลของทหาร
บกแล้ว จะมีชัยเฉลิมพลของหน่วยทหารม้าเดือกรักษาพระองค์เพิ่ม
ขึ้นอีกหนึ่งชั้นได้ ชั้นนี้ลักษณะอย่างเดียวกับชั้นชากี แต่กว้าง ๑๐
เมตรต่อเมตร ยาว ๑๐๕ เมตรต่อเมตร ตรงกลางของผืนดินรูปสี่เหลี่ยม

ผู้ผ้าสีแดง กว้าง ๗๕ เซนติเมตร ยาว ๕๒.๕ เซนติเมตร ภายในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นหน้าเข้าหากันธง ผืนธงมุนหน้าที่ติดกับคันธงมีรูปพระมหา מגุฏและเลขหมายประจำรัชกาลของพระมหาภัจ্যตุริยทพาราชาทานเป็นตัวเลขไทยสีเหลือง ภายใต้พระมหา מגุฏมีพระปรมາṇีไชยย่อสีเหลือง และมีชื่อหน่วยทหารสีเหลือง เป็นแกร้วโค้งโอบใต้พระปรมາṇีไชยย่อ ขอบธงด้านที่ติดกับคันธงมีเกลียวเชือกสีแดงสลับดำ ด้านอนันมีແບบจับสีเหลืองกว้าง ๒ เซนติเมตร

ธงชัยเฉลิมพลของหน่วยทหารในกองบัญชาการทหารสังสุด มีตักษณะอย่างเดียวกับธงชัยเฉลิมพลของทหารบกตามวาระหนึ่ง

มาตรา ๑๕ ธงชัยเฉลิมพลของทหารเรือ มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ตรงกลางของผืนธงมีรูปจักรราศี แฟกของจักรราศี ไปทางช้ายและมีสมอสองดวงขั้ว ภายใต้พระมหา מגุฏ รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง ขอบธงด้านที่ติดกับคันธง มีเกลียวเชือกสีแดง

มาตรา ๑๖ ธงชัยเฉลิมพลของทหารอากาศ มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่เป็นรูปสีเหลี่ยมน้ำตื้รั้ส ขนาดกว้างด้านละ ๙.๐ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีพำนາດเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๒ ใน ๓ ส่วนของความกว้างของผืนธง ภายใต้ดวงกลมนี้อุณาโลมทหารอากาศ และมีชื่อหน่วยทหารสีแดงขับริมสีเหลืองเป็นแกร้วโค้งโอบใต้ดวงกลมสีพำนາด ผืนธงมุนหน้าที่ติดกับคันธงมีรูปพระมหา מגุฏและเลขหมายประจำรัชกาลของพระมหาภัจ্যตุริยทพาราชาทานเป็นตัวเลขไทยสีเหลือง ภายใต้พระมหา镁ุฏมีพระปรมາṇีไชยย่อสีแดงขับริมสีเหลืองรัศมสีพำน

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๖๗

ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ เมษายน ๒๕๒๒

ขอทรงด้านที่ติดกับคันธงมีเกลียวเชือกสีแดงลับบัว ด้านอ่อนน靉根ขึ้นสีเหลืองกว้าง ๒ เซนติเมตร

มาตรา ๑๗ ทรงชัยเฉลิมพลตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือ มาตรา ๑๖ จะกำหนดครั้งที่หนึ่งในพื้นที่ ลวดลายในพื้นที่ หรือส่วนประกอบของธงก็ได้ โดยให้กำหนดในกฎหมายระหว่างประเทศ จะประดับเครื่องหมายนั้นทั่วไปทั่วโลกต่อไปได้

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่หน่วยทหารที่ได้รับพระราชทานทรงชัยเฉลิมพลแล้ว ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ หรือได้รับอิสริยาภรณ์หรือเครื่องหมายเชิดชูเกียรติจากต่างประเทศ จะประดับเครื่องหมายนั้นทั่วไปทั่วโลกต่อไปได้

มาตรา ๑๙ ทรงฉาน มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ทรงกลางของผืนธงมีรูปจักรราศีและรากไม้ไผ่ แยกของจักรเรียงไปทางซ้ายและมีส่วนสองด้านเป็นสีเหลือง

ธงนี้เป็นธงที่ใช้ในเรือพระที่นั่งและเรือหลวง หรือเป็นธงสำหรับหน่วยทหารเรือที่ยกพลขึ้นบกซึ่งหน่วยทหารนั้นไม่ได้รับพระราชทาน旌旗เฉลิมพล

มาตรา ๒๐ ทรงประจำกองทัพบก มีลักษณะเป็นรูปสีเหลืองผืนฝ้ากว้าง ๒ ส่วน ยาว ๑ ส่วน พนังสีแดง ทรงกลางของผืนธงมีรูปเครื่องหมายกองทัพบกเป็นสีเหลือง

มาตรา ๒๑ ทรงประจำกองทัพเรือ มีลักษณะเป็นรูปสีเหลืองผืนฝ้ากว้าง ๖ ส่วน ยาว ๕ ส่วน พนังสีขาว ทรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีขาว ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๕ นิ้ว ๖ ส่วนของความกว้างของ

ผู้ชง ภายในดวงกลมมีรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้าย และมีสันอสotropic ของจักรภายในตัวพระมหาลงกุฎิ รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

มาตรฐาน ๒๒ ทรงประจำกองทัพอาภาศ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๑ ส่วน พื้นรองสีฟ้า ตรงกลางของพื้นรองมีรูปเครื่องหมายกองทัพอาภาศเป็นสีเหลือง

มาตรฐาน ๒๓ ทรงแสดงยศ ได้แก่

- (๑) ทรงแสดงยศสำหรับทหารบก
- (๒) ทรงแสดงยศสำหรับทหารเรือ
- (๓) ทรงแสดงยศสำหรับทหารอากาศ

มาตรฐาน ๒๔ ทรงแสดงยศสำหรับทหารบก มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๑ ส่วน พื้นรองสีแดง มี ๕ ชั้น คือ

(๑) ทรงขอมพล มีรูปคาดหัวกับกระเบนไขว้เหนือช่องข้อพอกย้อมด้วยตรึงกลางของกลุ่มดาวห้าแฉก ๕ ดาว เรียงเป็นรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ตรึงกลางของผู้ชง ให้ด้านหนึ่งของรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่างขนาดกับขอบล่างของผู้ชง รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

(๒) ทรงพลเอก มีรูปดาวห้าแฉกสีเหลือง ๕ ดาว เรียงเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนาดเบียกปุนด้วยตรึงกลางของผู้ชง ให้มุมแหลมทางด้านความยาวของผู้ชง

(๓) ทรงพลโท มีรูปดาวห้าแฉกสีเหลือง ๕ ดาว เรียงเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ตรึงกลางของผู้ชง ให้ด้านฐานของรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่างขนาดกับขอบล่างของผู้ชง

ເຄີຍ ៥៦ ຕອນທີ ៦៧

ราชกิจจานุเบกษา

କୁଳ ମେଘାଲୟନ ଟ୍ରେଫିକ୍

(๔) ชงผลตรี มีรูปปิดาวห้าเหลี่ยมสี่เหลี่ยม ๒ ดวง เรียงตามความ
ยาวอยู่ต่ำลงมาขึ้นไป

(๕) ชงพลจัตวา มรุปดาวห้าแฉกสี่เหลือง ๑ ดวง อัญตรองกลาง
ของผนัง

มาตรา ๒๕ ทั้งหมดยกสำหรับท่านเรือ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นทั้งสี่ข้างมีรูปจักรสี่ขาไว้เป็นจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้าย มี ๔ ชนิด คือ

(๑) หังขอมพลเรือ มรภจักร & จักร อัญทมนุชังทงสัมมุน มุณละ
๑ จักร และอัญทรงกลางของผนังอก ๑ จักร

(๒) หังผลเรื่องเอกสาร มีรูปจักร ๔ จักร อยู่ที่มุนคงทั้งสี่มุม มุนละ
๔ จักร

(๑) ช่างผลเรือโท มีรุปจักร ๓ จักร เรียงเป็นรุปสามเหลี่ยม ด้านเท่าอยู่ตรงกลางของผนัง ให้ด้านฐานของรุปสามเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่างขนาดกับด้านล่างของผนัง

(๔) ช่างพลดเรอต์ นิรุปจักษร ๒ จักษร เรียงกันในแนวคดีงอยู่ตรงกลางของผนัง

(๕) ช่างผลเรื่องจัตวา มีรุปปัจก้าร ๑ จักร อยู่ต่างกลางของผนัง
๑๒๓๙๖ ๑๑ ห้องสูงและสำหรับห้องน้ำห้องอาบน้ำ บล็อกของบ้านฯ

ສະເໜີມືນີ້ມີຜົນຜໍາກວ້າງ & ສ່ວນ ຍາວ ລະ ສ່ວນ ພັນຈົງສົພາ ມີ ຂັ້ນ ຄື່ອ

(๑) ช่องลมพลาการ มีรูปทางกับระบบไขว้เหนือช่องท้ายพุกน้ำอยู่ตรงกลางของกลุ่มดาวหันแยก & ดวง เรียงเบนรูปทางเหลี่ยมด้านเท่า

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

เดือน ก. ๖ ตอนที่ ๖๗

ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ เมษายน ๒๕๒๔

อยู่ต่องกลางของผืนชง ให้ด้านหนึ่งของรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่าง
ขนานกับขอบด่างของผืนชง รูปเหลี่ยมนี้เป็นสีขาว

(๒) ธงพลอากาศเอก มีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ๔ ดวง เรียงเป็นรูปสี่เหลี่ยมบนเนื้อไก่ปูนอยู่ต่องกลางของผืนชง ให้มุนแหนวนวางแผนตาม
ความยาวของผืนชง

(๓) ธงพลอากาศโท มีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ๓ ดวง เรียงเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ต่องกลางของผืนชง ให้ด้านฐานของรูปสามเหลี่ยม
ด้านเท่าอยู่ด้านล่างขนานกับขอบด่างของผืนชง

(๔) ธงพลอากาศตรี มีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ๒ ดวง เรียงตาม
ความยาวอยู่ต่องกลางของผืนชง

(๕) ธงพลอากาศจัควา มีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ๑ ดวง อยู่ต่อง
กลางของผืนชง

มาตรา ๒๗ ธงแสดงตำแหน่ง ได้แก่

(๑) ธงผู้บัญชาการทหารสูงสุด

(๒) ธงแสดงตำแหน่งสำหรับทหารบก

(๓) ธงแสดงตำแหน่งสำหรับทหารเรือ

(๔) ธงผู้บัญชาการทหารอากาศ

มาตรา ๒๘ ธงผู้บัญชาการทหารสูงสุด มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยม
ผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๑ ส่วน ด้านยาวของผืนชงแบ่งเป็นสามตอน
เท่ากัน ตอนด้านซ้ายของผืนชงสีแดง ตอนกลางสีขาวและตอนปลายสีฟ้า ตรง
กลางของผืนชงมีรูปจักรราศีแดง แยกจากจักรราศีเป็นไปทางขวา และมี

สมอสอดดวงจักร ด้านซ้ายและด้านขวาของรูปจักรนี้เป็นกันกลางล้อมรอบด้วยช่องพุกมีรูปดาวห้าแฉก ๕ ดวง อัญตรองกลาง ๑ ดวง และโอบขึ้นไปทางซ้ายและขวาของดวงที่อยู่ตรงกลางอีกช่องละ ๒ ดวง รูปเหล่านี้เป็นสี่เหลี่องเว้นแต่สามอิฐเป็นสี่เหลี่ยมและดาวเป็นสี่เหลี่ยม ขอบช่องมีแบบงบสี่เหลี่องนอกจากด้านที่ติดกับคันธง

มาตรฐาน ๒๕ ชงแสดงตำแหน่งสำหรับหารบก ได้แก่

(๑) ชงผู้บัญชาการหารบก มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นชงสีแดง ตรงกลางของผืนชงมีรูปเครื่องหมายกองทัพบก ภายใต้เครื่องหมายกองทัพบกมีรูปดาวห้าแฉก ๕ ดวง อัญตรองกลาง ๑ ดวง และโอบขึ้นไปทางซ้ายและขวาของดวงที่อยู่ตรงกลางอีกช่องละ ๒ ดวง รูปเหล่านี้เป็นสี่เหลี่ยม

(๒) ชงแม่ทัพ มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับชงผู้บัญชาการหารบก เว้นแต่มีรูปดาวห้าแฉก ๑ ดวง อัญตรองกลางภายใต้เครื่องหมายกองทัพบก ๑ ดวง และอยู่ทางซ้ายและขวาของเครื่องหมายนั้นช่องละ ๑ ดวง

(๓) ชงผู้บัญชาการกองพล มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับชงผู้บัญชาการหารบก เว้นแต่มีรูปดาวห้าแฉก ๒ ดวง อยู่ทางซ้ายและขวาของเครื่องหมายกองทัพบกช่องละ ๑ ดวง

มาตรฐาน ๓๐ ชงแสดงตำแหน่งสำหรับหารเรือ ได้แก่

(๔) ชงผู้บัญชาการหารเรือ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นชงสีขาว ตรงกลางของผืนชงมีรูปจักร

แปดแยก แยกของจักรเวียนไปทางซ้าย และมีสมอสองดวงจักรภายในได้พระนามงกูญ รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

(๒) ทรงผู้บังคับการกองเรือยุทธการ มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับทรงผู้บังคับการทหารเรือ แต่ตอนต้น ๆ ใน ๓ ส่วนของความยาวมีรูปจักรแปดแยก แยกของจักรเวียนไปทางซ้าย และมีสมอสองดวงจักรภายในได้พระนามงกูญอยู่ตรงกลาง และปลายธงตัวเป็นแฉกรูปทางนกแซงแซวลีก ๆ ใน ๑ ส่วนของความยาวของผืนธง

(๓) ทรงผู้บังคับการกองเรือ มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับทรงผู้บังคับการกองเรือยุทธการ แต่ปลายธงที่เป็นแฉกรูปทางนกแซงแซวเป็นสีขาว

(๔) ทรงผู้บังคับหมวดเรือ มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานทอยู่ทางคันธง กว้าง ๒ ส่วน ผืนธงยาว ๕ ส่วน พันธงสีขาวตอนต้น ๆ ใน ๕ ส่วนของผืนธงมีสมอสีเหลืองอยู่ตรงกลาง

(๕) ทรงผู้บังคับหมวดเรือ มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับทรงผู้บังคับหมวดเรือ แต่ตอนปลาย ๑ ใน ๕ ส่วนของผืนธงเป็นสีขาว

(๖) ทรงหัวหน้าชัชว์ครัว มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับทรงผู้บังคับหมวดเรือ แต่ตอนต้น ๆ ใน ๕ ส่วนของผืนธงเป็นสีขาว มีสมอสีขาวอยู่ตรงกลาง

(๗) ทรงผู้บังคับการเรือ มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานทอยู่ทางคันธง กว้างไม่เกิน ๒๐ เซนติเมตร ผืนธงยาว ๓๐ เท่าของด้านฐาน ตอนต้น ๆ ใน ๓ ส่วนของผืนธงเป็นสีแดง ตอนปลาย ๒ ใน ๓ ส่วนของผืนธงเป็นสีขาว

(๙) ชงผู้บัญชาการฐานทัพเรือ มีลักษณะและสื่อย่างเดียวกับชงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ แต่ปลายชงที่เป็นแฉกรูปทางนกแข็งเชว เป็นสีฟ้า

(๑๐) ชงผู้บัญชาการสถานีทหารเรือ มีลักษณะและสื่อย่างเดียวกับชงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ แต่ปลายชงที่เป็นแฉกรูปทางนกแข็งเชว เป็นสีแดง

(๑๑) ชงผู้บัญชาการกรมนาวิกโยธิน มีลักษณะและสื่อย่างเดียวกับชงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ แต่ปลายชงที่เป็นแฉกรูปทางนกแข็งเชวเป็นสีเหลือง

มาตรา ๓๐ ชงผู้บัญชาการทหารอากาศ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๑ ส่วน พนังสีฟ้า ขอบชงขลิบรวมสีเหลือง หัว ๔ ด้าน และตรงกลางของผนังชงมีรูปสีกันกสีเหลือง ๒ บีก ระหว่างหัวสีกมรูปทรงชาติเมืองอยู่ในอาร์ม เหนืออาร์มนิมุณ่าโอลมสีขาวภายใต้พระมหา מגุฏาเปล่งรัศมมสีเหลือง

มาตรา ๓๑ ชงแสดงหน่วยทหารบก ได้แก่

(๑) ชงแสดงหน่วยกองทัพ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๑ ส่วน แบ่งส่วน ๒ ส่วน ส่วนบนคือส่วนจากมุมล่างทางด้านคนชงตัดเฉียงขึ้นไปถึงมุมบนเป็นสีแดง ส่วนล่างคือส่วนที่เหลือ เป็นสีนานาชนิด ในส่วนที่เป็นสีแดงตอนบนมุมบนของผนังด้านที่ติดกับคนชงมีเครื่องหมายกองทัพบก ใต้เครื่องหมายกองทัพบกมีดาวห้าแฉกสีเหลือง ๑ ดวง เรียงตามความยาวของผนัง

(๒) ชั่งแสดงหน่วยกองพล มีลักษณะอย่างเดียวกับชั่งแสดงหน่วยกองทัพ แต่ให้เครื่องหมายกองทัพบกมีดาวห้าแฉกสีเหลือง ๒ ดวง เรียงตามความยาวของผืนธง

(๓) ชั่งแสดงหน่วยกรม มีลักษณะอย่างเดียวกับชั่งแสดงหน่วยกองพล แต่ให้เครื่องหมายกองทัพบกไม่มีดาว สำหรับชั่งแสดงหน่วยกรมนักเรียนนายร้อย ผืนธงส่วนล่างเป็นสีเหลือง มุมบนของผืนธงด้านที่ติดกับคันธงมีตราแผ่นดินในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปูชนียอดุจโภคภารา เข้าอยู่หัวแทนเครื่องหมายกองทัพบก และมีແຄบโดยไทรตราแผ่นดิน รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง ภายใต้ແຄบมีความว่า “กรมนักเรียนนายร้อย” เป็นอักษรสีแดงสำหรับหน่วยรวมพิเศษซึ่งอยู่ในระดับเทียบเท่าหน่วยกรม ตรงกลางของผืนธงส่วนล่างมีเครื่องหมายนักโศครัมสีเหลืองขนาดพอ适 และสำหรับหน่วยบินซึ่งอยู่ในระดับเทียบเท่าหน่วยกรม ตรงกลางของผืนธงส่วนล่างมีเครื่องหมายแสดงความสามารถในการบินสีขาวขนาดพอ适

(๔) ชั่งแสดงหน่วยกองพัน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๒ ส่วน ยาว ๑ ส่วน แบ่งสีเป็น ๒ ส่วน ส่วนบนคือส่วนจากมุมล่างทางด้านคันธงตัดเฉียงไปถึงมุมบนเป็นสีแดง ส่วนล่างคือส่วนที่เหลือแบ่งออกไปอีกเป็นสองตอน โดยแบ่งจากจุดกลางของเส้นที่แบ่งมุมตัดเฉียงลงถึงมุมล่างด้านนอก ตอนด้านทางด้านที่ติดกับคันธงเป็นสีดำตามสีของหน่วยทหาร ตอนปลายเป็นสีขาว มุมบนของผืนธงคันธงติดกับคันธงมีเครื่องหมายกองทัพบก สำหรับชั่งแสดงหน่วยกองพันทหารราบที่มีແຄบสีแดงทับรอยต่อเส้นที่แบ่งตัดเฉียง สำหรับกองพันนักเรียนนายร้อย

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๖๙

ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ เมษายน ๒๕๒๒

ส่วนล่างของผู้ทรงคุณทัดกับคนชั้นสูงสุด ที่มุ่งบนของผู้ทรงคุณที่ติดกับคนชั้นนี้ตราแผ่นดินและนี่ແກบอย่างเดียวกับทรงแสดงหน่วยกรมนักเรียนนายร้อย สำหรับหน่วยรบพิเศษซึ่งอยู่ในระดับเทียบเท่าหน่วยกองพัน ทรงกล่าวของผู้ทรงส่วนล่างมีเครื่องหมายนักโดยครั้งสี่เหลืองขนาดพองาน และสำหรับหน่วยนินชั้นชั้งอยู่ในระดับเทียบเท่าหน่วยกองพันตรงกล่าวของผู้ทรงส่วนล่างมีเครื่องหมายแสดงความสามารถในการบินสี่ขาวขนาดพองาน

ผู้ทรงส่วนล่างของทรงแสดงหน่วยทหารตาม (๑) (๒) และ (๔)
เป็นสี่ตามสี่ของหน่วยทหาร ดังต่อไปนี้

(ก) ทหารราบ และหน่วยรบพิเศษ	สี่ขาว
(ข) ทหารม้า	สี่ฟ้าหม่น
(ค) ทหารบินไหญ์ และนักเรียนนายร้อย	สี่เหลือง
(ง) ทหารซ่าง	สี่ดำ
(จ) ทหารสอสาร	สี่ม่วง
(ฉ) ทหารบนสั่ง	สี่เหลือดหมุ
(ช) ทหารแพทย์	สี่เขียว
(ช) ทหารสารวัตร	สี่เงิน
(ฉ) ทหารสรรพากร	สี่แสด
(ญ) หน่วยบิน	สี่พาร่อน

ทรงแสดงหน่วยทหารตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ถ้ามีหน่วยที่เป็นเหล่าและอยู่ในระดับเดียวกันคงแต่ ๒ หน่วยขึ้นไป ให้มีอักษรย่อ

ขออนุญาตไว้ในวาระหนึ่ง ให้เป็นตัวเลขไทยอยู่ทรงกลางของส่วนล่างของผนัง

นอกจากที่กำหนดไว้ในวาระหนึ่ง ทางรัฐจะมีชั้นแสดงหน่วยทางอันออกหรือจะมีชั้นแสดงหน่วยทางสำหรับหน่วยทางที่อยู่ในระดับเที่ยงเท่าหน่วยกองทัพ หน่วยกองพล หน่วยกรม หน่วยกองพันอีกด้วยโดยให้กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๓ ชั้นแสดงหน่วยทางอากาศ

(๑) ชั้นแสดงหน่วยที่เป็นส่วนกำลังรบ ตึ้งแต่ระดับฝูงบินหรือกองพันขึ้นไป มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๑ ส่วน ๕ พนธสี่ฟ้า ทรงกลางของผนังนั้นรูปเครื่องหมายกองทัพอากาศเป็นสี่เหลี่ยม และมีชื่อหน่วยทางนั้น ๆ เป็นสี่เหลี่ยมดำเนินแบบโคง์โอบใต้รูปเครื่องหมายกองทัพอากาศ

(๒) ชั้นแสดงหน่วยแยกอิสระที่เป็นส่วนกำลังรบ ตามที่กองทัพอากาศกำหนดมีลักษณะและสอย่างเดียวกับชั้นแสดงหน่วยที่เป็นส่วนกำลังรบตึ้งแต่ระดับฝูงบินหรือกองพันขึ้นไป

หมวด ๔

ชั้นพิทักษ์สันติราษฎร์

มาตรา ๓๔ ชั้นพิทักษ์สันติราษฎร์ของกรมตำรวจนี้ นิลักษณะและสอย่างเดียวกับชั้นชาติ แต่ทรงกลางของผนังนั้นรูปตราแผ่นดินในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปุลิลอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประกอบด้วยความว่า “พิทักษ์สันติราษฎร์” นักด้วยคันเงินโอบใต้ตราแผ่นดิน

ทรงพิทักษ์สันติราษฎร์ตามวาระหนึ่ง จะกำหนดควัตถุที่ทำเป็นลวดลายในแผ่นธง หรือจะกำหนดส่วนประกอบของธงก็ได้ โดยให้กำหนดในกฎหมายระหว่างประเทศ

หมวด ๕

章程กองอาสารักษาดินแดนและกองอาสารักษาดินแดนจังหวัด

มาตรา ๓๕ 章程กองอาสารักษาดินแดน มีลักษณะและสืบย่างเดียวกับธงชาติ แต่เน้นธงเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดกว้างค้านละ ๙๒ เซนติเมตร ด้านหน้าของแผ่นธงมุบນด้านที่ดีดกับคันธงมีรูปพระมหาลงกุฎและเลขหมายประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์ที่พระราชทานเป็นตัวเส้นไทยสี่เหลี่ยม ภายใต้พระมหาลงกุฎมีพระปรมาภิไธยย่อเป็นสีทอง ขลิบริมสี่เหลี่ยมรัศมีสีทอง และที่ตรงกลางของแผ่นธงมีดวงกลมสีแดง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๗๕ เซนติเมตร ขอบรอบวงกลมเป็นสีเหลี่ยม มีรูปพระมหาศรีรัตนช้างอยู่ภายในดวงกลมและมีความว่า “กองอาสารักษาดินแดน” บกดวยดินทองเป็นแกร้วโคงโอมใต้ดวงกลมนั้น ด้านหลังที่ตรงกลางของแผ่นธงมีรูปช่องยี่พุกมีและอวนโอมอยู่ตรงกลาง ภายใต้พระมหาลงกุฎ บกดวยดินทอง ขอบช่องด้านที่ดีดกับคันธงเป็นสีแดง ด้านอ่อนเป็นกรุยสีเหลี่ยม

มาตรา ๓๖ 章程กองอาสารักษาดินแดนจังหวัด มีลักษณะและสืบอย่างเดียวกับธงกองอาสารักษาดินแดน แต่ด้านหน้าของแผ่นธงที่ดีดกับคันธงเป็นรูปสี่เหลี่ยม ด้านหน้าของแผ่นธงที่ดีดกับคันธงเป็นรูปสี่เหลี่ยม ภายใต้พระมหาลงกุฎ บกดวยดินทอง ขอบช่องด้านที่ดีดกับคันธงเป็นรูปสี่เหลี่ยม ด้านอ่อนเป็นกรุยสีเหลี่ยม

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ เมษายน ๒๕๒๒

มาตรา ๓๑ ชั้นตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ จะกำหนดค่าวัสดุที่ทำเป็นลวดลายในผืนชงหรือจะกำหนดส่วนประกอบของชงก็ได้ โดยให้กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๖

ชั้นคณะลูกเสือแห่งชาติและชั้นลูกเสือขั้นหัวด้วย

มาตรา ๓๙ ชั้นคณะลูกเสือแห่งชาติ มีลักษณะและสื่อย่างเดียวกับชงชาติ แต่ผืนชงกว้าง ๕๐ เซนติเมตร ยาว ๕๒ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนชงมีตรารัฐธรรมจักรสีเหลืองขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๓๒ เซนติเมตร

มาตรา ๓๔ ชั้นลูกเสือขั้นหัวด้วย มีลักษณะและสื่อย่างเดียวกับชงชาติ แต่ผืนชงกว้าง ๕๐ เซนติเมตร ยาว ๖๐ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนชงมีดวงกลมสีเหลืองขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๒๙ เซนติเมตร มีขอบรอบดวงกลมเป็นสีดำ ๒ ขอบซ้อนกัน ขอบนอกกว้าง ๒ มิลลิเมตร ขอบในกว้าง ๑ มิลลิเมตร ระยะระหว่างขอบนอกกับขอบในห่างกัน ๒ มิลลิเมตร ตรงกลางของดวงกล้มมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติเป็นสีเหลือง และใต้ตราตนั้นใหม่ซึ่งขั้นหัวด้วยเป็นอักษรสีดำ

หมวด ๗

ชั้นราชการทั่วไป

มาตรา ๔๐ ให้ใช้ชงชาติเป็นชงแสดงตำแหน่งราชการหรือส่วนราชการที่พระราชนั้นถูด้วยกันได้กำหนดลักษณะของชงไว้โดยเฉพาะ

มาตรา ๔๐ ทรงดังต่อไปนี้ ให้ใช้เป็นชั้งราชการทักษัณในเรื่อง
เฉพาะเวลาปฎิบัติการตามหน้าที่

(๑) ทรงเจ้าพนักงานนาร่อง มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมผืนผ้า
กว้าง ๘ ส่วน ยาว ๑๒ ส่วน ขوبผนังแบบสถาปัตยกรรมสีขาว กว้าง ๑ ใน ๘
ส่วนของความกว้างของผนัง ภายในแบบสีขาวมีลักษณะและสีอย่าง
เดียวกับธงชาติ

(๒) ทรงเจ้าพนักงานตรวจท่า มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว
ค้านฐานห้อยติดกับคันธง กว้าง ๑ ส่วน ผนังยาว ๒ ส่วน ตอนต้น
๑ ใน ๑ ส่วนของผนังมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ และตอน
ปลาย ๒ ใน ๑ ส่วนของผนังเป็นสีขาว

(๓) ทรงพนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทย มีลักษณะและสี
อย่างเดียวกับทรงเจ้าพนักงานตรวจท่า เว้นแต่ตอนปลายของผนังเป็น
สีแดง ที่ตรงกลางของผนังที่เป็นสีแดงมีรูปตรองอนในแนวอนหนึ่ง
ตรองอนมุณฑลในพระมหาฤทธิ์เปลี่ยนรัศมี รูปเหลี่ยมเป็นสีเหลือง

(๔) ทรงเจ้าพนักงานศุลกากร มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับทรง
เจ้าพนักงานตรวจท่า เว้นแต่ตอนปลายของผนังเป็นสีเขียวใบไม้

(๕) ทรงเจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมือง มีลักษณะและสีอย่าง
เดียวกับทรงเจ้าพนักงานตรวจท่า เว้นแต่ตอนปลายของผนังเป็นสีเหลือง
ที่ตรงกลางของผนังที่เป็นสีเหลืองมีรูปพระแสงดาวบนและโถสีเตือดหมุ

(๖) ทรงเจ้าพนักงานตำรวจน้ำ มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว
ค้านฐานห้อยติดกับคันธงกว้าง ๑ ส่วน ผนังยาว ๑ ส่วน ตอนต้น ๑

ใบ ๑ ส่วนของผนังมีลักษณะและสีอย่างเดียวกันชัดชัด และตอนปลาย ๒ ใน ๑ ส่วนของผนังเป็นสีเดียวกัน ทรงกลางของผนังรูปพระแสงตามเขนและโลหะเหลือง

มาตรา ๔๒ ทรงเรือนต์หลวง มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้า ขั้ว พนังสีแดง ด้านฐานท่ออยู่คิดกับคันทรงกว้าง ๑ ส่วน ผนังยาว ๒ ส่วน ตอนตนของผนังรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีขาว ขนาดกว้าง ๑ ใน ๒ ส่วน ของความกว้างของผนัง ตอนกลางของรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีรูปพระมหา มงคลสีเหลือง

หมวด ๘

ทรงแสดงตำแหน่งทั่วไป

มาตรา ๔๓ ทรงแสดงตำแหน่งทั่วไป ๓

(๑) ทรงผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยม จัตุรัส พนังสีขาวทรงกลางของผนังมีอาร์มสีเหลือง กว้าง ๑ ใน ๑ ส่วนของความกว้างของผนัง ภายในอาร์มสีเหลืองมีอาร์มสีธงชาติกว้าง ๑ ใน ๔ ส่วนของความกว้างของอาร์มสีเหลือง หน้าอาร์มมีครุฑพ่าห์ สีแดงขนาดเท่าอาร์มสีเหลือง

(๒) ทรงประธานรัฐสภา มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖ ส่วน พนังสีขาว ทรงกลางของผนังมีรูปธงรัฐธรรมนูญ ประดิษฐานอยู่บนพาน ๒ ชั้นสีทอง ภายในได้พระมหาลงกุฎิสีเหลือง รูปอยู่ระหว่างกลางลายกราฟานกสีแดง

(๓) ทรงนายกรัฐมนตรี มีลักษณะเป็นรูปสีเหลืองผนังผ้ากว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖ ส่วน พนังสีขาว ตรงกลางของผนังมีรูปวงกลมมีเส้นรอบวงเป็นเส้นคู่ ตรงกลางของวงกลมมีรูปรัชธรรมนูญมรรค์มีประดิษฐานอยู่บนพาน ๒ ชั้นหนึ่งอ tot ๓ มีรูปราชสีห์กับคชสีห์ปั้นในท่าเฝ่นห้นหน้าเข้าหากันอยู่ ๒ ข้าง รูปเหล่านี้เป็นสีแดงอยู่ภายในให้พระมหาบรมกุฎีสีเหลือง

(๔) ทรงประชานศាលวัดวิภาคภิวัติ มีลักษณะเป็นรูปสีเหลืองผนังผ้ากว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖ ส่วน พนังสีขาว ตรงกลางของผนังมีรูปวงกลมมีเส้นรอบวงเป็นเส้นคู่ ตรงกลางของวงกลมมีรูปพระแสงบรรรค์เป็นหลักมีศูลเกี้ยวขัดไว้ตามพระแสงบรรรค์ รูปเหล่านี้เป็นสีแดงอยู่ภายในให้พระมหาบรมกุฎีสีเหลือง

(๕) ทรงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลัง ใหม่ลักษณะเป็นรูปสีเหลืองผนังผ้ากว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖ ส่วน พนังสีขาว ตรงกลางของผนังมีรูปจักรสีแดงแปดแฉก แยกของจักรเวียนไปทางขวาและมีส้มอ่อนสีขาวสองด้านซ้ายและด้านขวาของรูปจักรมีรูปปั้นกนกการเป็นสีฟ้า อยู่ภายในให้พระมหาบรมกุฎีสีเหลือง

(๖) ทรงราชทูต ใหม่ลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ ตรงกลางของผนังมีดวงกลมสีขาวขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๒ ใบ ๓ ส่วนของความกว้างของผนัง ภายในดวงกลมมีช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นหันหน้าเข้าหากันตรง ทรงนี้ให้ใช้สำหรับหัวหน้าคณะผู้แทนทางทุกซองได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งโดยมีพระราชสาส์นตราตั้ง

(๗) ทรงกงสุล ใหม่ลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ ตรงกลางของผนังมีดวงกลมสีขาวขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๒ ใบ ๓ ส่วนของ

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๖๙ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ เมษายน ๒๕๑๒

ความกว้างของผืนชง ภายในดวงกรมมีช่องเผอกรหัณฑ์เข้าหากันชง
ชงนี้ให้ใช้สำหรับหัวหน้าสถานที่ทำการทางกงสุลซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งโดยมีพระบรมราชโองการ

มาตรา ๔๔ ให้นายกรัฐมนตรีเรื่อส่วนราชการที่นายกรัฐมนตรี
มอบหมายจัดทำรูปปั้งให้ถูกต้องตามลักษณะที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้
ไว้เป็นตัวอย่าง

หมวด ๕ การใช้ ชัก หรือแสดงชง

มาตรา ๔๕ การใช้ ชัก หรือแสดงชงที่ความหมายถึงประเทศไทย
ไทยหรือชาติไทยตามมาตรา ๕ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๔๖ การใช้ ชัก หรือแสดงชงของต่างประเทศใน
ราชอาณาจักร ให้กระทำได้เฉพาะธงชาติ ธงราชนวี หรือธงประจำ
กองทัพเรือ ชงสำหรับองค์ราชาชินปดิ ราชินี ราชสมมี รัชทายาท ชงแสดง
ตำแหน่งประมุขของรัฐ หรือหัวหน้ารัฐบาล ชงแสดงตำแหน่งหัวหน้า
คณะผู้แทนทางทุก ชงแสดงตำแหน่งหัวหน้าสถานที่ทำการทางกงสุล ชง
ของรัฐต่างประเทศ ชงขององค์การระหว่างประเทศที่รัฐบาลไทยเป็น^{๔๕}
สมาชิกและชงอื่นของต่างประเทศซึ่งได้รับอนุญาตจากนายกรัฐมนตรี

การใช้ ชัก หรือแสดงชงของต่างประเทศตามวาระหนึ่งให้กระทำ
ได้เฉพาะต่อไปนี้

(๑) สถานที่พักอาศัยหรืออยู่พำนัชสำหรับองค์ราชาธิบดี ราชินี ราชสามี รัชทายาท ประมุขของรัฐหรือผู้แทน หรือหัวหน้ารัฐบาลในโอกาสที่มาเยือนประเทศไทย

(๒) สถานที่ทำการของคณะผู้แทนทางทูต สถานที่ทำการทางกงสุล หรือสำนักงานขององค์การระหว่างประเทศ และรวมถึงหน่วยงานขององค์การระหว่างประเทศ

(๓) สถานที่อยู่ พักอาศัยหรืออยู่พำนัชสำหรับหัวหน้าคณะผู้แทนทางทูต หัวหน้าสถานที่ทำการทางกงสุล หรือหัวหน้าสำนักงานขององค์การระหว่างประเทศ และรวมถึงหัวหน้าหน่วยงานขององค์การระหว่างประเทศ

(๔) เรือหรืออากาศยานต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศ

(๕) เรือหรืออากาศยานของรัฐต่างประเทศ หรือ

(๖) สถานที่อนตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศให้ใช้ ซัก หรือแสดงชังได้ หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากนายกรัฐมนตรี

การใช้ ซัก หรือแสดงชังตาม (๑) ถึง (๔) ให้เป็นไปตามขั้นบธรรมเนียมระหว่างประเทศ กฎามาตรายระหว่างประเทศ หรือความตกลงกับรัฐบาลไทย

การใช้ ซัก หรือแสดงชังตาม (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๕๙ บทบัญญัตามาตรา ๕๖ มิใช่ใช้มั้กนักแก่การใช้ ซัก หรือแสดงชังของต่างประเทศภายในท้องของอาคาร

หมวด ๑๐

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ ต้องระวังไทยจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสิบบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดใช้ชัก หรือแสดงธงอันของต่างประเทศอกจากธงที่กำหนดให้ใช้ ชัก หรือแสดงได้ตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวังไทยจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดใช้ ชัก หรือแสดงธงต่างประเทศโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ ต้องระวังไทยจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดใช้ ชัก หรือแสดงธงอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ได้บัญญัติกำหนดลักษณะไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่มีสิทธิ หรือใช้ ชัก หรือแสดงธงที่คล้ายคลึงกับธงดังกล่าว ต้องระวังไทยจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดใช้หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแบบสีซึ่งที่ได้กำหนดลักษณะไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ทางสีน้ำเงิน หันหัว สีทึมห่อสีฟุกมัด หรือสีส้ม ๑ ทั้งนี้ โดยไม่สมควร ต้องระวังไทยจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ผู้ได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดต่อรองตามมาตรา ๕
หรือมาตรา ๖ ดังต่อไปนี้

(๑) ประดิษฐ์รูป ตัวอักษร ตัวเลข หรือเครื่องหมายอื่นใดในแผ่นธง
รูปจำลองของธง หรือในแบบสีชง นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ
นี้ หรือกฎหมายอื่น

(๒) ใช้ ชัก หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแบบสีชงอัน
ลักษณะตาม (๑)

(๓) ใช้ ชัก หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแบบสีชงไว้ ณ
ที่หรือโดยวิธีอันไม่สมควร

(๔) ประดิษฐ์ธง รูปจำลองของธง หรือแบบสีชงไว้ ณ ที่หรือส่ง
ให้ โดยไม่สมควร

(๕) แสดงหรือใช้สั่งได้ ที่รูปปัง รูปจำลองของธง หรือแบบ
สีชงอันมีลักษณะตาม (๔) โดยไม่สมควร

ต้องระวัง ให้ย้ำคุกไม่เกินหนึ่งวัน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท
หรือหักจำนวนปรับ

มาตรา ๕๔ ผู้ได้กระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการเหยียดหยาม
ต่อธง รูปจำลองของธง หรือแบบสีชงที่ได้บัญญัติกำหนดลักษณะไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้
ต้องระวัง ให้ย้ำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท
หรือหักจำนวนปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๕ ทรงชัยเฉลิมพลหรือทรงประจํากองทหารบก ทรงประจํา กองทหารเรือ และทรงประจํากองทหารอากาศ ที่ใช้อัญเชิงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นทรงชัยเฉลิมพลตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้รับพระราชทานทรงชัยเฉลิมพลใหม่

มาตรา ๕๖ ในระหว่างที่ยังไม่ได้ออกกฎหมายหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ให้บรรดาภูมิทั่วไปทราบและประกาศที่ได้ออกตามพระราชบัญญัติทรง พุทธศักราช ๒๕๑๕ และใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. ให้ตราถ้อย

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยธงที่ใช้อัญเชิงวันจุนันได้ประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕ สมควรปรับปรุงเสียใหม่ ประกอบกับมีการสมควรกำหนดธงบางชนิดเพิ่มขึ้นให้สอดคล้องกับราชปрестige และระเบียบแบบแผนของทางราชการ และสมควรยกเลิกช่องทางราชการเลิกใช้แล้ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้